

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 471/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a zo sudcov Ivana Fiačana a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Michaelou Kajabovou, Budovateľská 2, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-11C 21/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 20. septembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Bratislava IV (ďalej aj „mestský súd“) v označenom konaní. Konanie sa viedlo pôvodne na Okresnom súde Bratislava I (ďalej aj „súd“ alebo „okresný súd“). Sťažovateľka žiada priznanie finančného zadost'učinenia v sume 500 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podaním z 18. decembra 2020 doručila Okresnému súdu Banská Bystrica návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 4 000 eur. Okresný súd 12. januára 2021 vydal platobný rozkaz sp. zn. 8 Up 2256/2020. Proti platobnému rozkazu podala žalovaná odpor. Sťažovateľka podaním zo 7. apríla 2021 požiadala v konaní pokračovať a následne vec bola postúpená okresnému súdu.

3. Uznesením zo 4. januára 2022 vyzval súd žalovanú na vyjadrenie a tá sa k veci vyjadrila 27. februára 2022. Sťažovateľka podaním z 25. augusta 2022 urgovala súd, aby nariadil pojednávanie. Okresný súd určil termín pojednávania na 11. november 2022. Podaním z 28. októbra 2022 súd upovedomil sťažovateľku o zrušení termínu pojednávania z dôvodu účasti zákonnej

sudkyne na seminári organizovanom „*Justičnou akadémiou SR*“ a súčasne určil nový termín pojednávania na 3. marec 2023. Podaním z 20. februára 2023 upovedomil súd sťažovateľku o zrušení termínu pojednávania z dôvodu kúpeľnej liečby zákonnej sudkyne a súčasne určil nový termín pojednávania na 26. máj 2023. Podaním z 25. apríla 2023 súd opätovne upovedomil sťažovateľku o zrušení termínu pojednávania z dôvodu účasti zákonnej sudkyne na odbornom seminári, súčasne stanovil nový termín pojednávania na 21. september 2023. Následne vec bola odstúpená mestskému súdu, ktorý je od 1. júna 2023 právnym nástupcom okresného súdu.

4. Z vyžiadanej zápisnice o pojednávaní vyplýva, že mestský súd na pojednávaní 21. septembra 2023 vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, vypočutím strán sporu a ich právnych zástupcov a na základe návrhu sťažovateľky na doplnenie dokazovania súd pojednávanie odročil na 2. február 2024.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka v prvom rade namieta ústavne nesúladný postup mestského súdu (predtým okresného súdu) z dôvodu, že od 9. apríla 2021 nebolo rozhodnuté o podanej žalobe, ba nebolo vo veci uskutočnené ani jedno pojednávanie (tri razy po sebe bol zrušený termín pojednávania z dôvodov na strane súdu). Hoci v uvedenej veci nejde o právne a fakticky zložitú vec, popísaným nekonaním bolo porušené jej právo na spravodlivé súdne konanie. Je zdravotne postihnutá a ako jediný zdroj príjmu má invalidný dôchodok. Kvôli žalovaným, ktorí prejavili záujem o kúpu bytu, zdržiavala predaj bytu, a tým sa dostala do veľkých problémov, keď sama mala už zarezervovaný lacnejší byt a z predaja predmetného (väčšieho) bytu chcela jednak zafinancovať kúpu menšieho bytu a zo zvyšku kúpnej ceny si uhrádzať svoje životné náklady. Keď sa preto kúpa bytu nerealizovala, uplatnila si nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty na čiastočné vykompenzovanie škody, ktorá jej vznikla z dôvodu neuzavretia kúpnej zmluvy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu (predtým okresného súdu).

7. Pôvodne od apríla 2021 vo veci konal Okresný súd Bratislava I (po postúpení veci Okresným súdom Banská Bystrica). Vec bola v júni 2023 odstúpená Mestskému súdu Bratislava IV na základe zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení zákona č. 398/2022 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

8. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48

ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovie (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

9. Čas na konanie bez zbytočných prieťahov spravidla nemožno vyjadriť numericky. Obvykle neexistuje časová hranica, ktorej uplynutím postup štátneho orgánu môže mať povahu prieťahov v konaní. Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy či práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05).

10. Ústavný súd sa zaoberal hodnotením postupu oboch súdov v namietanom konaní a zistil, že i keď došlo k zrušeniu troch nariadených termínov pojednávaní (pre účasť zákonnej sudkyne na kúpeľnej liečbe a dvakrát pre jej účasť na odbornom seminári), v súčasnosti celková dĺžka konania (od apríla 2021 do septembra 2023) v trvaní 29 mesiacov (síce nie je optimálna) ešte nedosahuje ústavný rozmer prieťahov v konaní. Pozornosti ústavného súdu však neušlo, že hoci sťažovateľka zjavne musela mať vedomosti o nariadenom pojednávaní na 21. september 2023 (na ktorom bolo vykonané dokazovanie), nepočkala na jeho výsledok, ale jeden deň pred jeho uskutočnením (20. septembra 2023) podala ústavnú sťažnosť na prieťahy v konaní, v ktorej podstate argumentuje práve nevykonaním ani jedného pojednávania v merite veci.

11. Ústavný súd poukazuje aj na rozhodovacu prax Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 340/2013, III. ÚS 566/2014, IV. ÚS 201/2018, I. ÚS 115/2019).

12. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

13. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde a nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom ustanovených náležitostí sťažovateľka predložila ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu